

Priopćenje za medije

Luxembourg, 10. rujna 2020.

Kineska strategija ulaganja: odgovor EU-a trebao bi biti odlučniji, poručuju revizori

U novom pregledu koji je Europski revizorski sud (Sud) danas objavio razmatraju se različiti rizici za EU – uglavnom gospodarske i političke naravi – koji proizlaze iz kineske strategije ulaganja pod državnom kontrolom, te navode prilike koje ona donosi. Revizori upozoravaju da se EU suočava s nekoliko izazova u upravljanju svojim odgovorom, među ostalim kako kvalitetnije utvrditi i primjenjivati vlastitu strategiju za Kinu te pratiti njezinu primjenu, kao i koordinirati djelovanje institucija EU-a i pojedinačnih država članica u pogledu njihovih bilateralnih odnosa s Kinom. Također upozoravaju na nepotpune podatke o kineskim ulaganjima u EU-u i ističu da je potrebno pouzdano evidentirati rizike i prilike.

Od 80-ih godina prošloga stoljeća Kina provodi strategiju ulaganja kojom se tamošnja poduzeća u državnom vlasništvu i privatna poduzeća potiče da ulažu u strateške sektore u inozemstvu. Dva su glavna stupa te strategije: inicijativa za povezivanje „Jedan pojas, jedan put” i industrijska strategija „Made in China 2025” te je objema cilj zajamčiti gospodarski rast i utjecaj te zemlje. Institucije EU-a pokrenule su nekoliko inicijativa, od kojih je najnovija iz 2019. („EU i Kina – strateški pregled”) donijela određenu promjenu pristupa u odnosima EU-a s Kinom jer se Kina naziva i partnerom i sistemskim suparnikom. Povrh toga, države članice surađuju s Kinom i bilateralno, često u skladu s vlastitim nacionalnim interesima i bez informiranja Komisije čak i kada postoji takva obaveza. Takvim fragmentiranim pristupom ne promiče se ekonomska moć koju EU ima kad nastupa zajednički. U tom kontekstu revizori ističu posebne izazove s kojima se EU suočava u pogledu pravodobnog i koordiniranog djelovanja u slučajevima u kojima bi usklađeni pristup mogao biti prednost, primjerice u slučaju sigurnosti 5G mreža.

„Kina je postala važan gospodarski akter na međunarodnoj sceni te će odnosi EU-a i Kine utjecati na živote i ekonomsku situaciju građana EU-a u razdoblju koje je pred nama”, **izjavila je Annemie Turtelboom, članica Suda zadužena za izradu ovog pregleda.** „Za djelotvoran odgovor na tu geopolitičku promjenu pristupa potrebno je da EU donese odlučniju strategiju za Kinu te da države članice i institucije EU-a djeluju zajedno, kao Unija.”

Tijekom posljednja dva desetljeća sve je više kineskih ulaganja u EU-u te ona mogu imati pozitivne posljedice na europska gospodarstva, primjerice promicanje rasta i otvaranje radnih mjesta.

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke pregleda koji je izradio Europski revizorski sud. Cjeloviti tekst pregleda dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Međutim, tim su ulaganjima obuhvaćeni strateški važni sektori, uključujući energetiku, telekomunikacije, luke i željeznice. Nadalje, kineska poduzeća u državnom vlasništvu stoje iza više od polovice tih ulaganja u EU-u. Prema pravilima EU-a takve bi se subvencije, kad bi ih dodjeljivala neka od država članica, smatrale državnom potporom. Ta razlika u postupanju može narušiti natjecanje na unutarnjem tržištu EU-a te otežava EU-u da omogući jednake uvjete poslovanja i ulaganja za poduzeća iz EU-a.

Revizori su utvrdili nekoliko elemenata kojima se otežava oblikovanje politika EU-a o Kini na osnovi utemeljenih informacija. Ističu da je bilo teško steći uvid u ulaganja u EU-u koja su dio kineske strategije ulaganja pod državnom kontrolom, djelomično zbog fragmentiranih i nepotpunih podataka. Također, institucije EU-a još nisu provele formaliziranu sveobuhvatnu analizu rizika i prilika koji proizlaze iz kineske strategije ulaganja.

Revizori su sastavili objedinjeni prikaz rizika i prilika, prvi takve vrste, i na njemu se upućuje na 18 političkih, gospodarskih, socijalnih, pravnih i okolišnih rizika, kao što su prekomjerna zaduženost država članica prema Kini ili prisilni prijenos tehnologije poduzeća. Ako se ostvare, ti bi rizici negativno utjecali na recipročnost odnosa i postojanje jednakih uvjeta. Nadalje, tri takva rizika (praznine u infrastrukturi za povezivanje ili njezino udvostručavanje, šokovi u lancima opskrbe EU-a i prijenos bolesti) još nisu obuhvaćeni nijednom od trenutnih mjera Komisije ili Europske službe za vanjsko djelovanje. U drugom dijelu tog objedinjenog prikaza revizori ističu 13 prilika za EU na političkoj i gospodarskoj sceni.

Revizori upozoravaju da će se EU pri pružanju odgovora na kinesku strategiju ulaganja pod državnom kontrolom u budućnosti suočiti sa šest izazova, a to su:

- pružanje potpunijih i pravodobnijih podataka o kineskim ulaganjima u EU-u;
- provedba cjelovite analize rizika i prilika;
- bolja provedba vlastite strategije, posebno mjera za promicanje recipročnog odnosa i za sprječavanje negativnih učinaka na unutarnje tržište EU-a, te otklanjanje preostalih rizika;
- procjena potreba za financiranjem i praćenje potrošnje;
- kvalitetnije praćenje, evaluacija i izvješćivanje;
- kvalitetnija koordinacija odgovora institucija EU-a i država članica.

Napomene za urednike

EU je najveći trgovinski partner Kine, a Kina je drugi najveći trgovinski partner EU-a. EU predano radi na tome da zajamči recipročne trgovinske odnose s Kinom i omogući jednake uvjete poslovanja. Međutim, u usporedbi s EU-om kinesko je tržište manje otvoreno za strana ulaganja. Postoji i bojazan da bi kineska ulaganja koja se pod državnim pokroviteljstvom izvršavaju u državama članicama mogla narušiti tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu EU-a.

Odgovor institucija EU-a na kinesku strategiju ulaganja temelji se na trima strateškim dokumentima u kojima su utvrđene 74 mjere, uglavnom u vezi s omogućavanjem recipročnih odnosa i jednakih uvjeta poslovanja (17), održivim razvojem i dobrim upravljanjem (16) te snažnijim angažmanom u području mira i sigurnosti (10). Pojedinačni odgovori država članica na kinesku strategiju ulaganja mogu se svrstati u četiri kategorije: memorandum o razumijevanju za suradnju u vezi s ulaganjima u okviru inicijative „Jedan pojas, jedan put”, bilateralni ugovori o ulaganjima, nacionalna provjera izravnih stranih ulaganja i nacionalni dokumenti o relevantnim politikama za odnose s Kinom. Kina je uspostavila okvir za suradnju sa skupinom od 17 europskih zemalja („17+ 1”), uključujući zemlje zapadnog Balkana koje su kandidatkinje za članstvo u EU-u. Memorandum o razumijevanju s Kinom u vezi s ulaganjima i projektima u okviru inicijative „Jedan pojas, jedan put” zasebno je potpisalo 15 država članica.

Pregled br. 3/2020 „Odgovor EU-a na kinesku strategiju ulaganja pod državnom kontrolom” dostupan je na eca.europa.eu na 23 jezika EU-a, uz popratni videozapis razgovora i *podcast* s članicom Suda zaduženom za izradu pregleda. Ovo nije revizijsko izvješće, nego pregled javno dostupnih informacija koji je dovršen prije pandemije bolesti COVID-19. Informacije o mjerama koje je Sud uveo u pogledu pandemije bolesti COVID-19 dostupne su [ovdje](#).

*Kontakt za medije: Damijan Fišer E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45510
M: (+352) 621 55 22 24*